

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Συνθήκης της Νίκαιας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις, καθώς και των σχετικών Πρωτοκόλλων και των Δηλώσεων, που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη»

Πρός τη Βουλή των Ελλήνων

A. Εισαγωγή - Η διαπραγμάτευση της νέας Συνθήκης

1. Η προς κύρωση Συνθήκη, που υπογράφηκε στη Νίκαια στις 26 Φεβρουαρίου 2001, τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Συνθήκη του Μάαστριχτ, της 7ης Φεβρουαρίου 1992, όπως τροποποιήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ στις 2 Οκτωβρίου 1997), τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας (7, 8, 9 Δεκεμβρίου 2000) υιοθέτησε το κείμενο της Συνθήκης της Νίκαιας, το οποίο είναι αποτέλεσμα μακρών επίπονων και έντονων διαπραγματευτικών εργασιών, που διήρκεσαν ένδεκα μήνες.

2. Οι λόγοι για τους οποίους συγκλήθηκε η Διακυβερνητική Διάσκεψη ήταν οι ακόλουθοι:

α) Οι ανάγκες θεσμικής αναπροσαρμογής του δικαϊκού οικοδομήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ιδίως λόγω της επικείμενης διεύρυνσής της, αλλά και των μέχρι τότε διαπιστούμενων λειτουργικών αδυναμιών της.

β) Η ανάγκη βελτίωσης της λειτουργικότητας, συνεκτικότητας και αποτελεσματικότητας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων που καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική λόγω της αναμενόμενης προσχωρήσεως δώδεκα επιπλέον χωρών της Ανατολικής Ευρώπης και Μεσογείου.

γ) Η πλέον τελέσφορη και λυσιτελής παρουσία της Ένωσης στο διεθνή χώρο με την αναμόρφωση της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) και την ενίσχυση του τομέα της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της προοδευτικής διαμόρφωσης μιας κοινής πολιτικής άμυνας, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε κοινή άμυνα, εφόσον το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το αποφασίσει.

δ) Η ενδυνάμωση και εμβάθυνση του δημοκρατικού χαρακτήρα της Ένωσης και η διαφύλαξη των βασικών διαθεσμικών και διακρατικών ισορροπιών ως απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της Ένωσης στη βάση του ομοσπονδιακού προτύπου οργάνωσης.

ε) Η θεσμοθέτηση πολιτικών και δράσεων για την αποτελεσματικότερη προστασία των πολιτών.

3. Η Ελλάδα, ειδικότερα, θεωρεί ως ιδιαίτερα ικανοποιητική τη νέα Συνθήκη, διότι, εκτός από την ουσιαστική συμβολή της δεύτερης στην επικείμενη διεύρυνση, επιπλέον ενισχύει τη θεσμική θέση της χώρας μας στο πολιτικό σύστημα της Ένωσης, κατοχυρώνοντας τα ιδιαίτερα συμφέροντά της, αφού επιτυγχάνει ρυθμίσεις σε ζωτικούς τομείς όπως τη ναυτιλία, τις εξωτερικές σχέσεις και χρηματοδοτήσεις, τη διαρθρωτική πολιτική κ.ά. (διατήρηση ομοφωνίας). Επιπροσθέτως, για την Ελλάδα η διεύρυνση αποκτά ξεχωριστό ενδιαφέρον αφού αναμένεται να προσχωρήσει η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην παρούσα Συνθήκη περι-

λαμβάνεται ρητή πρόβλεψη για ανάληψη δράσης που σκοπεί στην καταπολέμηση των φαινομένων του κοινωνικού αποκλεισμού (μειζον μέλημα και στόχος της Ελλάδας), ενώ για πρώτη φορά συνιστάται Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας.

Συμφέρουσα διάταξη για την Ελλάδα θεωρείται ότι είναι και η πρόβλεψη για άμεση κινητοποίηση χρηματοδοτικού μηχανισμού σε περιπτώσεις καταστροφών, που οφείλονται σε ακραία φαινόμενα.

B. Το περιεχόμενο της Συνθήκης

Η Συνθήκη της Νίκαιας αποτελείται από τα εξής τρία μέρη:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Ουσιαστικές τροποποιήσεις (άρθρα 1 έως 6).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Μεταβατικές και τελικές διατάξεις (άρθρα 7 έως 13).

ΤΕΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

1. Πρωτόκολλα:

- Πρωτόκολλο για την διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Πρωτόκολλο περί Οργανισμού του Δικαστηρίου.

- Πρωτόκολλο σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ, και με το ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα.

- Πρωτόκολλο σχετικά με το άρθρο 67 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2. Είκοσι τέσσερις Δηλώσεις, τις οποίες υιοθετεί η Διάσκεψη.

3. Δηλώσεις, τις οποίες η Διάσκεψη λαμβάνει υπό σημείωση.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Ουσιαστικές τροποποιήσεις (άρθρα 1 έως 6) Συνθ. Ε.Ε.

ΑΡΘΡΟ 1

- Δημιουργείται ένας μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης σε περίπτωση σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης θεμελιωδών αρχών της Ένωσης (συμπλήρωση άρθρου 7 Συνθ. Ε.Ε.). Η διαδικασία αυτή διαπίστωσης ύπαρξης σοβαρού κινδύνου παραβίασης βασικών αρχών διενεργείται υπό αυστηρούς όρους και συνεχείς διαβουλεύσεις.

- Εξωτερική Πολιτική – Ασφάλεια και Άμυνα: Τροποποιούνται οι ρυθμίσεις οι σχετικές με την Ασφάλεια και την Άμυνα. Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Ένωση αυτονομείται θεσμικά από τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση (Δ.Ε.Ε.), η οποία παύει να αποτελεί τον αμυντικό της βραχίονα και να της παρέχει πρόσβαση σε επιχειρησιακή ικανότητα. Γίνεται προσπάθεια να αποκτήσει η Ένωση ίδια επιχειρησιακή ικανότητα (άρθρο 17), αν και πρέπει να προστεθεί εδώ ότι ο μεγάλος όγκος των σχετικών ρυθμίσεων έχει αναπτυχθεί εκτός Συνθήκης. Περαιτέρω, η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας (ΕΠΑ, COPS) ευρίσκει θεσμικό έρεισμα στη νέα Συνθήκη (άρθρο 25).

- Το υπάρχον σύστημα σε θέματα ενισχυμένης συνεργασίας απλουστεύεται και επεκτείνεται η εφαρμογή του και στο δεύτερο πυλώνα (ΚΕΠΠΑ), με δυνατότητα αρνησικυρίας (άσκησης veto). Αποκλείεται όμως η ενισχυμένη συνεργασία σε ζητήματα με στρατιωτικές προεκτάσεις ή στον τομέα της άμυνας. Η ενισχυμένη συνεργασία δεν θα ισχύει επίσης στους τομείς της εσωτερικής αγοράς και της πολιτικής συνοχής.

Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας πρέπει να είναι απολύτως συμβατή με την πολιτική της κοινής άμυνας που υλοποιείται μέσα στα πλαίσια της Οργάνωσης της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού Συμφώνου (ΝΑΤΟ). Η εφαρμογή της αρχής αυτής νοείται ότι αφορά τα κράτη που αποτελούν μέλη του Βορειοατλαντικού Συμφώνου.

- Αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της ενισχυμένης συνεργασίας είναι ο σεβασμός στις συνθήκες και στο κοινοτικό κεκτημένο. Η ενισχυμένη συνεργασία είναι πραγματοποιήσιμη μόνον ως ύστατη λύση.

Για την εφαρμογή της ενισχυμένης συνεργασίας είναι αναγκαία η συμμετοχή τουλάχιστον οκτώ Κρατών-Μελών. Οι αποφάσεις για την έναρξη ενισχυμένης συνεργασίας θα λαμβάνονται, όπως ισχύει μέχρι τώρα, με ειδική πλειοψηφία.

Στον πρώτο και τρίτο πυλώνα δεν θα ισχύει πλέον η δυνατότητα αναφοράς στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (emergency brake) για τη λήψη ομόφωνης απόφασης. Αντίθετα στο δεύτερο πυλώνα (ΚΕΠΠΑ) θα ισχύει η δυνατότητα αρνησικυρίας (veto).

Διασφαλίζεται ο ανοικτός χαρακτήρας του εν λόγω συστήματος, ούτως ώστε καμία χώρα να μην αποκλείεται από μελλοντικά σχήματα βαθύτερης ενοποίησης.

- Προστίθενται αναφορές στο Eurojust (Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας, άρθρα 29 και 31 Συνθ. Ε.Ε.), με σκοπό να καταστεί στενότερη η συνεργασία μεταξύ δικαστικών και άλλων αρμόδιων αρχών των Κρατών - Μελών, συμπεριλαμβανομένης και της συνεργασίας μέσω της Eurojust.

ΑΡΘΡΟ 2 (αφορά ορισμένες τροποποιήσεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα)

- Κοινή Εμπορική Πολιτική (άρθρο 133). Εκφράστηκε εκ μέρους της Ελλάδας μείζον ενδιαφέρον. Επεκτείνεται η ειδική πλειοψηφία σε θέματα υπηρεσιών και πνευματικής ιδιοκτησίας, εξαιρουμένου του τομέα των μεταφορών (ναυτιλία), όπως είχε ζητήσει η Ελλάδα.

- Ιδρύεται συμβουλευτική επιτροπή για θέματα κοινωνικής προστασίας (άρθρο 144).

- Υιοθετήθηκε η δυνατότητα χρηματοδότησης των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 191).

- Δικαστήριο - Πρωτοδικείο: Εκσυγχρονίζονται και απλουστεύονται οι διαδικασίες απονομής δικαιοσύνης και διασφαλίζεται ο διορισμός μελών από όλα τα Κράτη - Μέλη.

- Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή: Ορίζεται ο αριθμός των μελών της ΟΚΕ, ο οποίος δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 350 (άρθρα 257 και 258). Η αναλογία ανά Κράτος - Μέλος παραμένει αμετάβλητη. Η Ελλάδα αντιπροσωπεύεται από 12 μέλη.

- Επιτροπή Περιφερειών (άρθρο 263).

Συνιστάται επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα, αποτελούμενη από αντιπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής Περιφερειών δεν υπερβαίνει τα 350. Η Ελλάδα συμμετέχει με 12 μέλη. Προστίθενται διατάξεις που αφορούν στα διαρθρωτικά ταμεία και στο ταμείο συνοχής (άρθρο 161), με έναρξη ισχύος εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2007. Διατηρείται η ομοφωνία έως και τις επόμενες δημοσιονομικές προοπτικές (2007 - 2013).

- Προβλέπεται η οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες. Διατηρείται η ομοφωνία στις συμφωνίες σύνδεσης και επεκτείνεται και στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες (αίτημα Ελλάδας).

- Ελεγκτικό Συνέδριο: Επιτρέπεται η δημιουργία τμημάτων, ενώ κατοχυρώνεται ο διορισμός μελών από όλα τα Κράτη - Μέλη (άρθρα 247 - 248).

- Προστίθεται αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στα άρθρα 230 Σ.Ε.Κ. (δυνατότητα Κοινοβουλίου να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο) και 300 παρ. 6 Σ.Ε.Κ. (δυνατότητα Κοινοβουλίου να ζητήσει γνωμοδότηση του Δικαστηρίου).

- Γίνεται μνεία στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ενώ το καταστατικό της ενσωματώνεται στην παρούσα Συνθήκη υπό μορφή αυτοτελούς Πρωτοκόλλου.

ΑΡΘΡΟ 3 (αναφέρεται σε τροποποιήσεις της Συνθήκης ΕΚΑΕ)

- Αυξάνεται ο ανώτατος αριθμός μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στους 732, από 700 που ήταν μέχρι σήμερα, με τροποποίηση του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 107 της Συνθήκης ΕΚΑΕ. Το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο διασφαλίζουν την τήρηση του δικαίου και την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης.

- Προβλέπεται η προσάρτηση στο Πρωτοδικείο δικαιωδοτικών τμημάτων υπό τους όρους του άρθρου 145B, ώστε τα τμήματα αυτά να ασκούν δικαιοδοτικές αρμοδιότητες σε συγκεκριμένους τομείς (άρθρο 136 Συνθ. ΕΚΑΕ).

- Το Δικαστήριο αποτελείται από ένα δικαστή ανά Κράτος - Μέλος (άρθρο 137 Συνθ. ΕΚΑΕ) και επικουρείται από οκτώ γενικούς εισαγγελείς (άρθρο 138 Συνθ. ΕΚΑΕ).

- Η θητεία του Προέδρου του Δικαστηρίου είναι τριετής και εκλέγεται από τους δικαστές. Η επανεκλογή του Προέδρου επιτρέπεται (άρθρο 139 Συνθ. ΕΚΑΕ).

- Το Πρωτοδικείο περιλαμβάνει ένα δικαστή ανά Κράτος - Μέλος (άρθρο 140 Συνθ. ΕΚΑΕ).

- Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαινεται σε πρώτο βαθμό επί των προσφυγών που αναφέρονται στα άρθρα 146, 148, 151, 152 και 153, με εξαίρεση αυτές που ανατίθενται σε δικαιοδοτικό τμήμα και αυτές που ο Οργανισμός του Δικαστηρίου επιφυλάσσει στο Δικαστήριο (άρθρο 140α).

- Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, περιοριζόμενου του δεύτερου να αποφανθεί επί των νομικών ζητημάτων.

- Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο επί προδικαστικών ζητημάτων είναι δυνατόν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, υπό τους όρους και περιορισμούς που προβλέπει ο Οργανισμός του τελευταίου, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου.

- Το Συμβούλιο δύναται να συνιστά δικαιοδοτικά τμήματα, για να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών (παρεμβολή άρθρου 140β).

- Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει τόσα μέλη όσα και τα Κράτη - Μέλη (άρθρο 160B παρ.1). Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου διορίζονται για περίοδο έξι ετών και εκλέγονται μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του Προέδρου επιτρέπεται (άρθρο 160B παρ. 3).

- Συνιστάται Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή με

συμβουλευτικά καθήκοντα (άρθρο 165 ΣΕΚΑΕ). Η Ελλάδα συμμετέχει με 12 μέλη (άρθρο 166). Η θητεία των μελών της ΟΚΕ είναι τετραετής (άρθρο 167).

ΑΡΘΡΟ 4 (αναφέρεται σε τροποποιήσεις της Συνθήκης ΕΚΑΧ)

- (Άρθρα 10 παρ. 2, 11 και 12): Προβλέπεται η διαδικασία για το διορισμό του Προέδρου της Επιτροπής. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής διαρθρώνονται και κατανέμονται από τον Πρόεδρο. Ο ίδιος μπορεί να προβαίνει σε ανακατανομή αρμοδιοτήτων.

Σε περίπτωση παραίτησης, απαλλαγής από τα καθήκοντά του ή θανάτου ενεργοποιείται η διαδικασία του άρθρου 10 παρ. 2 που προβλέπει την αντικατάστασή του.

Το άρθρο 12 αφορά στις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε περίπτωση αντικαταστάσεως των μελών της Επιτροπής.

- (Άρθρο 31): Στο Δικαστήριο και στο Πρωτοδικείο ανατίθεται η τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης. Οι διατάξεις περί Οργανισμού του Δικαστηρίου περιέχονται σε Πρωτόκολλο που προσαρτάται στην εν λόγω Συνθήκη. Η τροποποίηση των διατάξεων του Οργανισμού ανατίθεται στο Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 45. Διορίζεται ως μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ένας υπήκοος από κάθε Κράτος - Μέλος (άρθρο 45β).

ΑΡΘΡΟ 5 (Πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας)

- Προστέθηκε η διάταξη 10.6 στο άρθρο 10, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα τροποποίησης του 10.2 εκ μέρους του Συμβουλίου, το οποίο, συνερχόμενο σε επίπεδο Αρχηγών Κρατών ή Κυβερνήσεων, αποφασίζει ομόφωνα. Οι τροποποιήσεις αυτές τίθεται σε ισχύ αφού κυρωθούν από όλα τα Κράτη - Μέλη, σύμφωνα με τους συνταγματικούς κανόνες ενός εκάστου εξ αυτών.

ΑΡΘΡΟ 6 (Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλίων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων)

- Αντικαταστάθηκε το κείμενο του άρθρου 21 (εφαρμόζονται τα άρθρα 15 έως 21) επί των δικαστών, γενικών εισαγγελέων, του γραμματέα και των βοηθών εισηγητών του Δικαστηρίου, καθώς και επί των μελών και του γραμματέα του Πρωτοδικείου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου που αφορά στην ετεροδικία των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Καταργούνται τα Πρωτόκολλα περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου που προσαρτήθηκαν στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και αντικαθίστανται από το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που προσαρτάται από την παρούσα Συνθήκη στη Συνθήκη για την Ε.Ε., τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ε.Κ. και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της ΕΚΑΕ (άρθρο 7).

Η απόφαση 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ του Συμ-

βουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καταργείται, πλην του άρθρου 3 αυτής, που ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι το Πρωτοδικείο ασκεί αρμοδιότητες, δυνάμει του άρθρου αυτού, που απονέμονται στο Δικαστήριο σύμφωνα με τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της ΕΚΑΧ (άρθρο 10).

Η Συνθήκη της Νίκαιας συνάπτεται για απεριόριστο χρονικό διάστημα (άρθρο 11), με έναρξη ισχύος την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης του υπογράφοντος κράτους που προέβη τελευταίο στη διατύπωση αυτή (άρθρο 12 παράγραφος 2). Η επικύρωση θα πραγματοποιηθεί κατά τα οριζόμενα από τους συνταγματικούς κανόνες κάθε Κράτους - Μέλους της Ε.Ε..

Θεματοφύλακας της Συνθήκης παραμένει η Κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας (άρθρο 12 παρ. 1), το δε κείμενο της Συνθήκης είναι εξίσου αυθεντικό σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμπεριλαμβανομένης και της ελληνικής γλώσσας.

ΤΕΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Η τελική πράξη περιλαμβάνει όλα τα Πρωτόκολλα και τις Δηλώσεις που υιοθέτησε η Συνθήκη της Νίκαιας και τα οποία περιέχουν τροποποιήσεις στη Συνθήκη για την Ε.Ε. και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα.

1. Πρωτόκολλο το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Πρωτόκολλο για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Καταργείται το Πρωτόκολλο που έχει προσαρτηθεί στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που αφορά στα όργανα, εν όψει της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 1).

Γίνεται ανακατανομή των εδρών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (άρθρο 2). Αυξήθηκε, συγκεκριμένα, εν όψει της αναμενόμενης Διεύρυνσης, το ανώτατο όριο των εδρών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 732, ενώ μετά την τροποποίηση που επήλθε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, ο αριθμός των εδρών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ανήρχετο στις 700.

Στην ανακατανομή των εδρών η Ελλάδα εξασφάλισε 22 έδρες στην διευρυμένη Ένωση, όπως και άλλες χώρες (Πορτογαλία - Βέλγιο) που έχουν την ίδια πληθυσμιακή δύναμη με την Ελλάδα.

Η παρούσα Διακυβερνητική, σε μία προσπάθεια να εξασφαλίσει έδρες για τα νέα Κράτη - Μέλη ώστε να επιτύχει μία αναλογική κατά πληθυσμιακό μέγεθος εκπροσώπηση, περιόρισε τον αριθμό των εδρών των μεγάλων χωρών κατά 15 (από 87 σε 72) με εξαίρεση τη Γερμανία, η οποία επέτυχε να διατηρήσει τις 99 έδρες της.

Μέχρι να αυξηθεί ο αριθμός των Κρατών - Μελών στα 27, η διαφορά που θα προκύπτει μεταξύ του συνόλου των εδρών των υφιστάμενων Κρατών - Μελών και του καθορισθέντος ανώτατου ορίου των 732 εδρών, θα κατανέμεται ανάλογα με τον αριθμό των Ευρωβουλευτών που αντιστοιχεί σε κάθε Κράτος - Μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι ο σημερινός αριθμός των Ευρωβουλευτών τους δεν θα αυξηθεί.

Από 1ης Ιανουαρίου 2005 η στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο θα γίνεται όπως ορίζει ο παραιθέμενος στην παρούσα Συνθήκη πίνακας. Η Ελλάδα, σύμφωνα με το νέο σύστημα στάθμισης των ψήφων στο Συμβούλιο, διασφάλισε 12 ψήφους (άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου).

Υπολογίζεται ότι το σύνολο των ψήφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 15 θα ανέρχεται σε 237 ψήφους, η ειδική πλειοψηφία σε 169 ψήφους και η αναστέλλουσα μειοψηφία σε 69 ψήφους. Η ρύθμιση αυτή παρέχει τη δυνατότητα σε περίπτωση που δύο μεγάλες χώρες και μια άλλη του μεγέθους της Ελλάδας διαφωνήσουν σε διαμορφούμενες από την πλειοψηφία τάσεις να μπορούν να αποτρέψουν την εξέλιξη των τάσεων αυτών σε αποφάσεις.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 27 θα απαιτούνται 255 ψήφοι για τη λήψη αποφάσεων (όριο ειδικής πλειοψηφίας 73,9%). Η αναστέλλουσα μειοψηφία θα ανέρχεται σε 91 ψήφους και θα απαιτούνται τουλάχιστον 4 Κράτη - Μέλη (από τρία που ισχύουν σήμερα) για να τη σχηματίσουν (τρία μεγάλα και ένα μικρό).

Υιοθετήθηκε μία μορφή διττής πλειοψηφίας, αφού προβλέπεται ρητώς ότι η ειδική πλειοψηφία πρέπει οπωσδήποτε να συμπεριλαμβάνει τη θετική ψήφο της πλειοψηφίας των Κρατών - Μελών. Όταν το Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση με ειδική πλειοψηφία, κάθε Μέλος του μπορεί να ζητήσει να εξακριβωθεί ότι τα Κράτη - Μέλη που συνιστούν αυτή την ειδική πλειοψηφία αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 62% του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Η ρύθμιση αυτή προσετέθη ως ρήτρα «ύστατης λύσης» για να ικανοποιηθούν οι μεγάλες χώρες, και κυρίως η Γερμανία. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι η Γερμανία και άλλες δύο μεγάλες χώρες (Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Ιταλία) θα μπορούν να αποτρέπουν τη λήψη αποφάσεων. Η ρήτρα αυτή είναι δυνητική, δηλαδή το ενδιαφερόμενο Κράτος - Μέλος πρέπει να την επικαλεσθεί για να τεθεί σε εφαρμογή (όπως ο Συμβιβασμός των Ιωαννίνων).

Με πρωτοβουλία του Βελγίου έγινε δήλωση σχετικά με το κατώτατο όριο της ειδικής πλειοψηφίας (κατώφλι ειδικής πλειοψηφίας). Προβλέπεται, δηλαδή, ότι το όριο της ειδικής πλειοψηφίας θα αυξηθεί σταδιακά από ένα ποσοστό, το οποίο πρέπει να είναι κατώτερο του σημερινού 71,3% των ψήφων έως το 73,4% κατά τη διεύρυνση, για να καταλήξει στο ποσοστό και στις ψήφους που προβλέπονται ρητά για την Ε.Ε. των 27. Η δήλωση αυτή αποσκοπεί στην απλούστευση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

Κατά τα ισχύοντα, πέντε μεγάλες χώρες έχουν ανάγκη από τρεις ακόμη άλλες για να σχηματίσουν ειδική πλειοψηφία. Στη διευρυμένη Ένωση όμως, οι έξι μεγάλες χώρες θα χρειάζονται άλλες οκτώ μικρότερες για να σχηματίσουν ειδική πλειοψηφία. Τα μικρότερα Κράτη - Μέλη υπερεκπροσωπούνται και στο νέο σύστημα στάθμισης ψήφων.

Από την 1η Ιανουαρίου 2005 (άρθρο 4) που αποτελεί την ημερομηνία έναρξης της θητείας της νέας Επιτροπής, θα ισχύει η αρχή «ένας επίτροπος από κάθε Κράτος - Μέλος». Αυτό σημαίνει ότι από το 2005 οι πέντε μεγαλύτερες χώρες της Ένωσης (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία) θα απολέσουν το δεύτερο Επίτροπό τους. Με αυτή τη ρύθμιση υλοποιείται η αρχή της ισότητας όλων των Κρατών - Μελών.

Όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση περιλάβει στους κόλπους της τα 27 Κράτη - Μέλη, τότε θα επανεξετασθεί το μέγεθος της Επιτροπής με στόχο τον καθορισμό ενός ανώτα-

του ορίου στη βάση ενός σταθερά ισότιμου συστήματος της εκ περιτροπής τοποθέτησης των Επιτρόπων.

Ενισχύονται οι εξουσίες του Προέδρου της Επιτροπής που θα ορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής αποφασίζει για την εσωτερική οργάνωση της Επιτροπής, διορίζει τους Αντιπροέδρους κατόπιν έγκρισης του Κολλεγίου των Επιτρόπων, αναδομεί χαρτοφυλάκια, κατανέμει τις ευθύνες των Επιτρόπων, των οποίων την παραίτηση μπορεί να απαιτήσει κατόπιν εγκρίσεως του Κολλεγίου (άρθρο 217).

2. Πρωτόκολλο το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου των Ε.Κ.).

Οι τροποποιήσεις που περιέχονται στο παρόν Πρωτόκολλο αφορούν στην αναδιάρθρωση της οργάνωσης και της λειτουργίας των Δικαστηρίων και αποσκοπούν στην διευκλίνηση της πρόσβασης των πολιτών στο δικαιοδοτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι τροποποιήσεις κατά τη διάρθρωση του παρόντος Πρωτοκόλλου αφορούν στα εξής θέματα:

- Υψηρεσιακή κατάσταση των Δικαστών και των Γενικών Εισαγγελέων (ΤΙΤΛΟΣ I, άρθρα 2 έως 8),
- Οργάνωση του Δικαστηρίου (ΤΙΤΛΟΣ II, άρθρα 9 έως 18),
- Διαδικασία (ΤΙΤΛΟΣ III, άρθρα 19 έως 46),
- Το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΤΙΤΛΟΣ IV, άρθρα 47 έως 62),
- Τελικές διατάξεις (ΤΙΤΛΟΣ V).

Αναλυτικότερα:

- Το δικαιοδοτικό σύστημα της Ένωσης αναθεωρείται.
- Συμπεριλαμβάνεται ρητά η αρχή «Ένας δικαστής ανά Κράτος - Μέλος».

- Αναγνωρίζεται η ανάγκη μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στο Πρωτοδικείο για «ευθείες προσφυγές», αλλά και προδικαστικές παραπομπές, προκειμένου να αποσυμφορηθούν οι εργασίες του Δικαστηρίου (ΔΕΚ).

- Δημιουργείται ειδικό δικαιοδοτικό όργανο για τις υπαλληλικές υποθέσεις και συμπεριλαμβάνεται στη Συνθήκη η δυνατότητα εξουσιοδότησης (νομική βάση) που παρέχεται στο Συμβούλιο, ώστε να εγκρίνει τη σύσταση νέων δικαιοδοτικών οργάνων, ανάλογα με τις ανακύπτουσες ανάγκες προσαρμογής στο εν λόγω σύστημα. Προβλέπεται, δηλαδή, ειδική νομική βάση για τη σύσταση νέων δικαιοδοτικών τμημάτων υπό την εποπτεία του ΠΕΚ και παρέχεται δυνατότητα να αποφαινεται το ΠΕΚ κατ' αναίρεση επί των αποφάσεών τους.

Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου διέπεται από τον Τίτλο III (άρθρο 53).

Η αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Δικαστηρίου περιορίζεται σε νομικά ζητήματα (άρθρο 58).

Το Δικαστήριο, εάν κριθεί βάσιμη η αναίρεση, μπορεί να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον κρίνει ότι είναι ώριμη η υπόθεση προς εκδίκαση. Μπορεί όμως να την αναπέμψει στο Πρωτοδικείο για να την κρίνει. Το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να αποφανθεί επί νομικών ζητημάτων που έχουν κριθεί από το Δικαστήριο.

Αποφασίστηκε η καθιέρωση μεγαλύτερης ευελιξίας στη διαμόρφωση και τροποποίηση του κανονισμού διαδικασίας και του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του

Πρωτοδικείου, μέσω αποφάσεων του Συμβουλίου που λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία και ομοφωνία αντίστοιχα.

- Η υιοθέτηση του κανονισμού διαδικασίας ΔΕΚ και ΠΕΚ θα γίνεται με ειδική πλειοψηφία, αντί της ομοφωνίας.

- Αναγνωρίστηκε δυνατότητα στο ΠΕΚ να αποφαινεται επί προδικαστικών ερωτημάτων σε ειδικούς τομείς. Η αρμοδιότητα αυτή, κατ' αρχήν, παραμένει στο ΔΕΚ.

- Εκχωρήθηκε η εκδίκαση ορισμένων «ευθειών προσφυγών», που μέχρι τώρα υπήγοντο στην αρμοδιότητα του ΔΕΚ, στο ΠΕΚ.

- Κατ' εξαίρεση, παρέχεται δυνατότητα στον πρώτο γενικό εισαγγελέα να προτείνει επανεξέταση από το ΔΕΚ των αποφάσεων του ΠΕΚ, για τις ανάγκες ενότητας και συνοχής της νομολογίας, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 225 παρ. 2 και 3 της Συνθήκης Ε.Κ. και στο άρθρο 140 παρ. 2 και 3 της Συνθήκης ΕΚΑΕ (άρθρο 62).

- Συμπεριλαμβάνεται νομική βάση για τη δημιουργία ενός άρτιου δικαιοδοτικού μηχανισμού για θέματα που αφορούν κοινοτικούς τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας (άρθρο 229Α).

3. Πρωτόκολλα, τα οποία προσαρτώνται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

- Πρωτόκολλο σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και σχετικά με το ταμείο έρευνας για τον άνθρακα και το χάλυβα.

Από 24.7.2002 όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ΕΚΑΧ μεταβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

- Πρωτόκολλο σχετικά με το άρθρο 67 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Περιλαμβάνει ένα μόνο άρθρο το οποίο προσαρτάται στην Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού ορίζεται για την 1η Μαΐου 2004. Στο εν λόγω άρθρο επεκτείνεται και εφαρμόζεται η ειδική πλειοψηφία.

4. Δήλωση υπ' αριθμόν 23, σχετικά με το μέλλον της Ένωσης.

Η παρούσα Συνθήκη της Νίκαιας προέβλεψε, με υιοθέτηση δηλώσεως, και έθεσε τις κατευθυντήριες γραμμές για τη σύγκληση της νέας Διακυβερνητικής Διάσκεψης του 2004, με στόχο την προώθηση της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και το βαθύτερο εκδημοκρατισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα μείζονος ενδιαφέροντος θέματα που θα απασχολήσουν τη νέα Διακυβερνητική Διάσκεψη προβλέπεται ότι θα είναι:

- το καθεστώς του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διακηρύχθηκε στη Νίκαια,

- η απλοποίηση - συνταγματοποίηση των Συνθηκών,

- ο ρόλος των Εθνικών Κοινοβουλίων στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική,

- η ακριβής και σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ε.Ε. και των Κρατών - Μελών, με προσήλωση στην αρχή της επικουρικότητας.

Γ. Συνοπτική αποτίμηση των θεσμικών αναμορφώσεων της Συνθήκης της Νίκαιας (με έμφαση στις ελληνικές θέσεις)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Έγινε αποδεκτή η αρχή του

ενός Επιτρόπου από κάθε Κράτος - Μέλος (πρόταση Ελλάδας). Αυτό σημαίνει ότι από το 2005 και εκείθεν οι πέντε μεγαλύτερες χώρες της Ένωσης (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία) θα χάσουν το δικαίωμα τοποθέτησης δεύτερου Επιτρόπου.

Προβλέπεται, όπως προαναφέρθηκε στην παρούσα Έκθεση, ότι στην περίπτωση που ο αριθμός των Κρατών - Μελών ανέλθει στα 27, τότε θα επανεξετασθεί το μέγεθος της Επιτροπής με σκοπό τον καθορισμό ενός ανώτατου ορίου στην βάση ενός ισότιμου συστήματος εκ περιτροπής τοποθέτησης των Επιτρόπων. Παράλληλα, ενισχύονται οι εξουσίες του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στάθμιση των ψήφων: Γίνεται αποδεκτή η αρχή της διπλής πλειοψηφίας. Σημειώνεται ότι η Ελλάδα, από την έναρξη ήδη των διαπραγματεύσεων, είχε υποστηρίξει την αρχή αυτή. Αυτό σημαίνει ότι, εφεξής, προκειμένου να ληφθεί μία απόφαση θα πρέπει να συγκεντρώνει την πλειοψηφία των κρατών και των πληθυσμών. Η εφαρμογή της εν λόγω αρχής αναδεικνύει την Ένωση ως Ένωση κρατών και λαών. Αποφασίστηκε επαναστάθμιση των ψήφων κάθε κράτους - μέλους με βάση τις διαμορφούμενες εκάστοτε ισορροπίες μεταξύ μικρών και μεγάλων χωρών.

Η Ελλάδα αυξάνει τις ψήφους της στις δώδεκα.

Η ειδική πλειοψηφία παραμένει στο 71% των ψήφων με σταδιακή αύξηση στο 73,4% μετά τη διεύρυνση.

Επέκταση ειδικής πλειοψηφίας: Η ειδική πλειοψηφία επεκτείνεται σε 39 περιπτώσεις, στις οποίες όμως δεν περιλαμβάνονται ζωτικοί τομείς εθνικού συμφέροντος, όπως φορολογική πολιτική, κοινωνική πρόνοια κ.λπ. Μόνο στο σημείο αυτό εντοπίζεται το «έλλειμμα» της Συνθήκης.

Στις περισσότερες περιπτώσεις υιοθετήσεως διατάξεων νομοθετικού περιεχομένου επεκτείνεται και η διαδικασία συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ενίσχυση εξουσιών Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου).

Βελτιώνονται, ακόμη, οι διατάξεις της Συνθήκης που αφορούν στην κοινωνική πολιτική, πολιτική βιομηχανίας και περιβάλλοντος.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Η Ελλάδα εξασφάλισε στην ανακατανομή των εδρών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (22 έδρες στη διευρυμένη Ένωση). Η συμμετοχή της Ελλάδας στα άλλα όργανα της Ένωσης (Ελεγκτικό Συνέδριο, Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Επιτροπή Περιφερειών) παραμένει αμετάβλητη.

Ενισχυμένη συνεργασία: Απλοποιούνται οι ρυθμίσεις για την ενισχυμένη συνεργασία και διασφαλίζεται ο ανοικτός χαρακτήρας του εν λόγω συστήματος. Πιο συγκεκριμένα, ο αριθμός των κρατών που μπορεί να αρχίσει ενισχυμένη συνεργασία ορίζεται σταθερά σε οκτώ (8) Κράτη - Μέλη, ενώ η ενισχυμένη συνεργασία επεκτείνεται και στο δεύτερο πυλώνα (Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας). Ωστόσο, στο δεύτερο πυλώνα, εξακολουθεί να ισχύει το emergency brake (δικαίωμα αρνησικυρίας - veto). Στον πρώτο και τρίτο πυλώνα δεν θα ισχύει πλέον η δυνατότητα αναφοράς στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για ομόφωνη απόφαση.

Ενισχύεται το σύστημα προστασίας των αρχών της Ένωσης και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, με την τροποποίηση του σχετικού άρθρου της Συνθήκης (άρθρου 7) και τη θέσπιση ενός μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης.

Θεσπίζεται για πρώτη φορά η δυνατότητα χρηματοδότησης των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διευκολύνεται η πρόσβαση των πολιτών στο δικαιοδοτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και απλουστεύεται η διαδικασία απονομής δικαιοσύνης με μια σειρά τροποποιήσεων στην οργάνωση και λειτουργία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Δεν ανατρέπονται οι διακρατικές ισορροπίες, παρά μόνον οριακά υπέρ των μικρότερων Κρατών - Μελών, τα οποία θα ελέγχουν το 51% των ψήφων του Συμβουλίου, έναντι του 45% που ίσχυε έως σήμερα.

Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας: Η Ευρωπαϊκή Ένωση αυτονομείται θεσμικά από τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση (Δ.Ε.Ε.), η οποία δεν θα αποτελεί πλέον τον αμυντικό βραχίονα της Ένωσης, αλλά θα είναι του λοιπού ένας διεθνής οργανισμός σε ύπνωση. Αναπτύσσει αυτόνομη πολιτική ασφάλειας και άμυνας, ενώ η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας ευρίσκει θεσμική βάση στη νέα Συνθήκη, στο άρθρο 25, έτσι ώστε να ενισχυθεί η (Κοινή) Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΕΠΑΑ).

Από τα ανωτέρω εκτεθέντα προκύπτει ότι οι καινοτόμες εν πολλοίς ρυθμίσεις, που περιέχονται στην προς κύρωση Συνθήκη, αποτελούν ένα σημαντικό βήμα στην εξελικτική πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, με την παρούσα Συνθήκη, προετοιμάζει θεσμικά τη διεύρυνσή της σε 27 Κράτη - Μέλη και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για το άνοιγμα μίας μακράς συζήτησης για το μέλλον της διευρυμένης Ένωσης και της Ευρώπης γενικότερα.

Η αναθεωρητική διάρθρωση της Συνθήκης της Νίκαιας επέφερε την απλούστευση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων με την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας.

Η Συνθήκη της Νίκαιας αποκαθιστά την ισότητα μεταξύ των Κρατών - Μελών. Εχέγγυα για τη διασφάλιση της ισότητας αυτής αποτελούν: α) η συγκρότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - η θητεία της νέας Επιτροπής - λαμβανομένου υπόψη του ότι από το 2005 θα ισχύει η αρχή «ένας Επίτροπος ανά μία χώρα μικρή ή μεγάλη», και β) η αποδοχή της αρχής της διπλής πλειοψηφίας (πλειοψηφία κρατών και πληθυσμού) στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Σε κάθε περίπτωση πάντως «η πρόθεση» του νομοθέτη της Συνθήκης της Νίκαιας για εξυγίανση και τακτοποίηση των δημοσιονομικών μεγεθών είναι πρόδηλη, υλοποιείται δε και προωθείται μέσα από τις διατάξεις της πρόσφατης Διακυβερνητικής, επιδρώντας επωφελώς στην εθνική μας οικονομία.

Θέτοντες υπόψη της Ολομέλειας της Βουλής τα παραπάνω, εισηγούμεθα την ψήφιση του υποβαλλόμενου νομοσχεδίου.

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Χριστοδουλάκης

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Γ.Α. Παπανδρέου

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Γ. Παπαντωνίου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Απ.-Αθ. Τσοχατζόπουλος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Π. Ευθυμίου

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Α. Παπαδόπουλος

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Χ. Βερελής

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Γ. Ανωμερίτης

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Γ. Πασχαλίδης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Κ. Σκανδαλίδης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Β. Παπανδρέου

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. Ρέππας

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Γ. Δρυς

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ε. Βενιζέλος

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Μ. Χρυσοχοϊδης

ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ
ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Χ. Πρωτόπαπας

ΑΙΓΑΙΟΥ

Ν. Σηφουνάκης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση της Συνθήκης της Νίκαιας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις, καθώς και των σχετικών Πρωτοκόλλων και των Δηλώσεων, που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη

Άρθρο πρώτο

1. Κυρώνονται και έχουν την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συνθήκη της Νίκαιας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις, καθώς και τα σχετικά Πρωτόκολλα και οι Δηλώσεις που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη, που υπογράφηκαν στη Νίκαια στις 26 Φεβρουαρίου 2001, μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, του Βασιλείου της Δανίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιρλανδίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, του Βασιλείου της Σουηδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας.

2. Σε προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, δημοσιεύονται σε ενοποιημένη απόδοση η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

3. Τα κείμενα, πρωτόκολλα και δηλώσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα, έχουν ως εξής:

Άρθρο δεύτερο

1. Με τα προεδρικά διατάγματα και τις λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 1, 2 και 4 του ν. 1338/1983 (ΦΕΚ 34 Α'), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 (ΦΕΚ 70 Α') και το άρθρο 22 του ν. 2789/2000, καθώς και του άρθρου 3 του ν. 1338/1983 (ΦΕΚ 34 Α') όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 65 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), μπορεί να ρυθμίζεται αναλόγως κάθε θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή της Συνθήκης και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων, που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη, οι οποίες κυρώνονται με τον παρόντα νόμο, καθώς και κάθε θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή των πράξεων, που εκδίδονται κάθε φορά από τα κοινοτικά όργανα. Με τον ίδιο τρόπο, ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στην ανάπτυξη των νησιών και έχουν σχέση με την εφαρμογή του άρθρου 158 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ και της Δήλωσης υπ' αριθ. 30, που περιλαμβάνεται στην Τελική Πράξη της Συνθήκης αυτής, η οποία κυρώθηκε με το ν. 2691/1999 (ΦΕΚ 147 Α'/12.3.1999).

2. Με τις παραπάνω κανονιστικές πράξεις επέρχονται οι αναγκαίες προσαρμογές της κείμενης νομοθεσίας, όταν απαιτείται τροποποίηση ή κατάργηση διατάξεων, που είναι αντίθετες προς τη ρύθμιση, η οποία προβλέπεται από τη Συνθήκη που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο και τις πράξεις των κοινοτικών οργάνων.

Άρθρο τρίτο

Πριν από το τέλος κάθε τακτικής συνόδου της Βουλής, ο Υπουργός Εξωτερικών υποβάλλει προς αυτήν έκθεση για την εφαρμογή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Άρθρο τέταρτο

1. Η Συνθήκη της Νίκαιας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς πράξεις, καθώς και τα σχετικά πρωτόκολλα και οι δηλώσεις που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη, μεταφέρονται στη γλώσσα των τυφλών Braille.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών συγκροτείται ειδική επιτροπή, η οποία σε ορισμένη προθεσμία αναλαμβάνει να επεξεργαστεί τη μορφή του κειμένου στη γλώσσα των τυφλών Braille.

3. Ο Υπουργός Εξωτερικών θα μεριμνήσει για τη δημοσίευσή του με πρόσφορο τρόπο.

Άρθρο πέμπτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και των κειμένων που κυρώνονται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 12 παράγραφος 2 της Συνθήκης της Νίκαιας.

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
N. Χριστοδουλάκης	Γ.Α. Παπανδρέου
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Γ. Παπαντωνίου	Κ. Σκανδαλίδης
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Απ.-Αθ. Τσοχατζόπουλος	Β. Παπανδρέου
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Π. Ευθυμίου	Δ. Ρέππας
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Α. Παπαδόπουλος	Γ. Δρυς
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Φ. Πετσάλνικος	Ε. Βενιζέλος
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
Χ. Βερελής	Μ. Χρυσοχοΐδης
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ	ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
Γ. Ανωμερίτης	Χ. Πρωτόπαπας
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	ΑΙΓΑΙΟΥ
Γ. Πασχαλίδης	Ν. Σηφουνάκης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Συνθήκης της Νίκαιας, που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται επί του κρατικού προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη από τη συμμετοχή των δύο (2) αντιπροσώπων της Χώρας μας - μελών της ιδρυόμενης συμβουλευτικής επιτροπής κοινωνικής προστασίας, στις συνεδριάσεις του οργάνου αυτού. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από το βαθμό των αντιπροσώπων, τη χώρα στην οποία θα συνεδριάζει η ανωτέρω επιτροπή και τις ημέρες των συνεδριάσεων. (άρθρο 2 παρ. 11)

2. Δαπάνη κατά τα έτη 2002-2003, από τη συμμετοχή Ελλήνων εκπροσώπων στις συζητήσεις για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις προετοιμασίες για τη Διακυβερνητική του 2004 (Δήλωση με αριθμό 23 σχετικά με το μέλλον της Ένωσης, παρ. 3).

3. Εφάπαξ δαπάνη κατά το έτος 2004 από τη συμμετοχή της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στις εργασίες της Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των Κρατών - Μελών, που θα συνέλθει για την εξέταση των συγκεκριμένων θεμάτων (Δήλωση με αριθμό 23 σχετικά με το μέλλον της Ένωσης, παρ. 7).

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από το έτος 2002, εξ αιτίας της πραγματοποίησης μιας συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ανά Προεδρία, στις Βρυξέλλες και από τη χρονική περίοδο που η Ένωση θα έχει δεκαοκτώ (18) μέλη, εξ αιτίας της πραγματοποίησης όλων των συνόδων του Συμβουλίου στην πόλη αυτή, στην περίπτωση που τα καταβαλλόμενα έξοδα συμμετοχής Ελλήνων αντιπροσώπων στο Συμβούλιο βάσει των υφιστάμενων δεδομένων υπολείπονται εκείνων που θα προκύψουν από τη νέα ρύθμιση. Στην αντίθετη περίπτωση θα προκληθεί σχετική αποτροπή δαπάνης (Δήλωση με αριθμό 22 σχετικά με τον τόπο συνόδου των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων).

5. Ενδεχόμενη δαπάνη σημαντικού ύψους από τυχόν συμμετοχή της Χώρας μας σε ενισχυμένη συνεργασία Κρατών - Μελών και από την καταβολή της αναλογίας των εξόδων (πλην διοικητικών εξόδων των οργάνων) που απορρέουν από τη συνεργασία αυτή, πλην της περίπτωσης που το Συμβούλιο αποφασίζει διαφορετικά.

(άρθρο 1 παρ. 13)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

6. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων μικρού ύψους από τη χορήγηση φορολογικών απαλλαγών στους Έλληνες, που τυχόν ορίζονται μέλη ή / και γραμματέας του Πρωτοδικείου, λόγω επέκτασης και σ' αυτούς των προνομίων που απολαμβάνουν οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (άρθρο 6).

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων λόγω και του μικρού

ύψους της θα αναπληρωθεί από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ν. Χριστοδουλάκης

Γ. Α. Παπανδρέου

Αριθμ. 25/2/2002

Ε Κ Θ Ε Σ Η**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους**

(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών «Κύρωση της Συνθήκης της Νίκαιας, που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου προτείνεται η κύρωση της Συνθήκης της Νίκαιας, που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς πράξεις, η οποία έχει υπογραφεί στην πόλη αυτή στις 26 Φεβρουαρίου 2001. Ειδικότερα:

Α. Με το άρθρο πρώτο του νομοσχεδίου κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος, η ανωτέρω Συνθήκη μετά των Πρωτοκόλλων και Δηλώσεων που αναφέρονται στην Τελική Πράξη.

Με τις διατάξεις της κυρούμενης Συνθήκης και των Πρωτοκόλλων, καθώς και από τις ανωτέρω Δηλώσεις, προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

Ι. ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ**Ια. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ****Α). ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ**

1. Παρέχεται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο η δυνατότητα να διαπιστώνει την ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από Κράτος - Μέλος των αρχών που μνημονεύονται στο άρθρο 6 παρ. 1 και να απευθύνει κατάλληλες συστάσεις. Προ της διαπίστωσης αυτής το Συμβούλιο δέχεται σε ακρόαση το εν λόγω Κράτος-Μέλος και μπορεί να ζητήσει από ανεξάρτητες προσωπικότητες να υποβάλουν σχετική έκθεση για την κατάσταση.

2. Τροποποιούνται οι διατάξεις περί κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Κατόπιν αυτού η Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση (ΔΕΕ) δεν αποτελεί πλέον αναπόσπαστο μέρος της ανάπτυξης της Ένωσης, παρέχοντας πρόσβαση σε επιχειρησιακή ικανότητα και υποστήριξη στη διαμόρφωση των αμυντικών πλευρών της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Κατά συ-

νέπεια δεν υφίσταται πλέον η δυνατότητα ενσωμάτωσης της ΔΕΕ στην Ένωση, κατόπιν αποφάσεως του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

3. Το Συμβούλιο, κατά παρέκκλιση της αρχής λήψης των αποφάσεων του ομόφωνα, αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία και για το διορισμό ειδικού εντεταλμένου για συγκεκριμένα θέματα πολιτικής.

4.α. Καταργείται η αρχή της ομοφωνίας στην περίπτωση αποφάσεων του Συμβουλίου για τη σύναψη συμφωνίας με ένα ή περισσότερα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς.

β. Η αρχή αυτή διατηρείται οσάκις πρόκειται περί συμφωνίας που αφορά θέμα για το οποίο απαιτείται ομοφωνία για τη λήψη εσωτερικών αποφάσεων. Όταν η συμφωνία αποσκοπεί: i) στη θέση σε εφαρμογή κοινής δράσης ή θέσης και ii) στη ρύθμιση θέματος ως προς το οποίο απαιτείται ειδική πλειοψηφία για τη λήψη εσωτερικών αποφάσεων ή μέτρων, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

5. Ορίζεται ότι οι συμφωνίες που συνάπτονται, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 24 της Συνθήκης, δεσμεύουν τα όργανα της Ένωσης.

6. Στην Πολιτική Επιτροπή του άρθρου 25 ανατίθενται και αρμοδιότητες επί θεμάτων ασφάλειας. Η Επιτροπή αυτή ασκεί, υπό την ευθύνη του Συμβουλίου, τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων.

7. Παρέχεται η δυνατότητα στο Συμβούλιο για τους σκοπούς των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων και για τη διάρκειά τους, να εξουσιοδοτεί την ανωτέρω Επιτροπή να λαμβάνει τις προσήκουσες αποφάσεις που αφορούν τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση της επιχείρησης.

8. Συμπληρώνονται οι διατάξεις της Συνθήκης και προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα εξής:

α. Ορίζεται, ως σκοπός της ενισχυμένης συνεργασίας των Κρατών - Μελών, σε τομέα που αναφέρεται στη Συνθήκη, η διαφύλαξη των αξιών και η εξυπηρέτηση των συμφερόντων της Ένωσης στο σύνολό της. Η εν λόγω συνεργασία αποβλέπει επίσης στο να επιτρέψει στην Ένωση να καταστεί ταχύτερα χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

β. Η εν λόγω ενισχυμένη συνεργασία αφορά την εφαρμογή κοινής δράσης ή θέσης και δε μπορεί να αναφέρεται σε θέματα που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στον τομέα της άμυνας.

γ. Καθορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται για την καθιέρωση από τα Κράτη - Μέλη ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ τους.

δ. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου, Ύπατος εκπρόσωπος για θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, μεριμνά για την ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και όλων των μελών του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή της ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

ε. Οι σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία.

στ. Η Επιτροπή και τα Κράτη - Μέλη που συμμετέχουν σε ενισχυμένη συνεργασία φροντίζουν να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού Κρατών - Μελών.

9.α. Διευρύνεται η συνεργασία μεταξύ των δικαστικών και άλλων αρμοδίων αρχών των Κρατών - Μελών, για την καταπολέμηση της οργανωμένης ή μη εγκληματικότητας,

με την πρόβλεψη συνεργασίας τους και μέσω της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust), σε σχέση με τη διεξαγωγή δικών και την εκτέλεση αποφάσεων.

β. Καθορίζεται ειδικότερα ο τρόπος με τον οποίο το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη συνεργασία με την ανωτέρω Μονάδα (Eurojust).

10. Επαναπροσδιορίζονται οι όροι υπό τους οποίους τα Κράτη - Μέλη, που προτίθενται να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία, μπορούν να κάνουν χρήση των οργάνων, διαδικασιών και μηχανισμών που προβλέπονται στη Συνθήκη και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Προς τούτο προβλέπεται ότι η εν λόγω συνεργασία πρέπει:

- i) να συγκεντρώνει τουλάχιστον οκτώ Κράτη - Μέλη,
- ii) να παραμένει εντός των ορίων αρμοδιότητας της Ένωσης ή της Κοινότητας,
- iii) να μην αφορά τομείς που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας,
- iv) να μη θίγει την εσωτερική αγορά και
- v) να μη συνιστά διάκριση ή φραγμό στις συναλλαγές μεταξύ των Κρατών - Μελών, ούτε να προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

11.α. Ορίζεται ότι οι σχετικές με την εφαρμογή της ενισχυμένης συνεργασίας αποφάσεις και πράξεις δεν αποτελούν τμήμα του κεκτημένου της Ένωσης. Οι πράξεις και αποφάσεις αυτές δεσμεύουν μόνο τα Κράτη που συμμετέχουν στην εν λόγω συνεργασία.

β. Προκειμένου οι δαπάνες (πέραν των διοικητικών εξόδων των οργάνων) που απορρέουν από την εφαρμογή μιας ενισχυμένης συνεργασίας, να μη βαρύνουν τα συμμετέχοντα Κράτη - Μέλη, απαιτείται η ομόφωνη απόφαση των μελών του Συμβουλίου που λαμβάνεται μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

(άρθρο 1)

Β. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

1. Προβλέπεται ότι, όταν η ενισχυμένη συνεργασία αφορά τομέα που υπάγεται στη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου, που προβλέπονται στο άρθρο 100 για:

- i) τη θέσπιση των κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης και
- ii) τη χορήγηση υπό όρους κοινοτικής χρηματοδοτικής ενίσχυσης σε Κράτος - Μέλος που αντιμετωπίζει δυσκολίες οφειλόμενες σε φυσικές καταστροφές ή έκτακτες περιστάσεις, λαμβάνονται σε κάθε περίπτωση με ειδική πλειοψηφία.

3α. Με ειδική πλειοψηφία, αντί ομοφωνίας λαμβάνονται επίσης οι αποφάσεις του Συμβουλίου και σε άλλες συγκεκριμένες περιπτώσεις.

β. Ορίζεται ότι με ειδική πλειοψηφία λαμβάνονται και οι αποφάσεις για τα θέματα που αναφέρονται στη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνιών στους τομείς του εμπορίου υπηρεσιών και των εμπορικών πτυχών της διανοητικής ιδιοκτησίας. Εξαιρείται η περίπτωση κατά την οποία η συμφωνία περιλαμβάνει διατάξεις για τις οποίες απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση εσωτερικών κανόνων ή η συμφωνία αφορά τομέα στον οποίο η Κοινότητα κατά τη θέσπιση εσωτερικών κανόνων δεν έχει

ακόμα ασκήσει τις αρμοδιότητές της δυνάμει της Συνθήκης. Στις περιπτώσεις αυτές το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα.

4. Δεν είναι δυνατή η σύναψη συμφωνίας, από το Συμβούλιο, στην περίπτωση που αυτή περιλαμβάνει διατάξεις, που υπερβαίνουν τις εσωτερικές αρμοδιότητες της Κοινότητας. Κατόπιν αυτού για τη διαπραγμάτευση των συμφωνιών στον τομέα του εμπορίου των υπηρεσιών του πολιτιστικού και οπτικοακουστικού τομέα, των εκπαιδευτικών υπηρεσιών, καθώς και των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών στον τομέα της ανθρώπινης υγείας, απαιτείται πλην της λήψης κοινοτικής απόφασης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 300 και η κοινή συμφωνία των Κρατών - Μελών. Οι συμφωνίες αυτές συνάπτονται από κοινού από την Κοινότητα και τα Κράτη - Μέλη.

Η διαπραγμάτευση και η σύναψη διεθνών συμφωνιών στον τομέα των μεταφορών εξακολουθεί να υπόκειται στις διατάξεις του Τίτλου V και του άρθρου 300.

5. Στους τομείς, στους οποίους η Κοινότητα υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των Κρατών - Μελών, για την προώθηση της απασχόλησης και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, προστίθενται και οι τομείς:

- i) κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας των εργαζομένων,
- ii) προστασίας των εργαζομένων στην περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εργασίας,
- iii) εκπροσώπησης και συλλογικής υπεράσπισης των συμφερόντων εργαζομένων και εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένης και της συνδιαχείρισης,
- iv) συνθηκών απασχόλησης των υπηκόων των τρίτων χωρών, που διαμένουν στο έδαφος της Κοινότητας,
- v) καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και
- vi) εκσυγχρονισμού των συστημάτων κοινωνικής προστασίας.

Προς τούτο, πλέον των άλλων το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει μέτρα ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ Κρατών - Μελών, μέσω πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στη βελτίωση των γνώσεων, την ανάπτυξη της ανταλλαγής πληροφοριών και δοκιμασμένων πρακτικών, την προώθηση καινοτόμων λύσεων κ.λπ. αποκλεισμένης της εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των Κρατών - Μελών.

6. Ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 137 της Συνθήκης δε θίγουν την ευχέρεια των Κρατών - Μελών να καθορίζουν τις θεμελιώδεις αρχές του δικού τους συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και δεν επηρεάζουν αισθητά την οικονομική ισορροπία του.

7α. Με απόφαση του Συμβουλίου ιδρύεται συμβουλευτική επιτροπή κοινωνικής προστασίας για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των Κρατών - Μελών και της Επιτροπής για θέματα κοινωνικής προστασίας.

β. Καθορίζεται το έργο της επιτροπής αυτής, στην οποία κάθε Κράτος - Μέλος και η Επιτροπή διορίζουν από δύο μέλη.

8. Ορίζεται ότι ο τίτλος XVI της Συνθήκης δεν περιλαμβάνει φορολογικές διατάξεις ή διατάξεις σχετικές με τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μισθωτών.

9. Συμπληρώνεται η Συνθήκη με την προσθήκη τίτλου XXI με τις διατάξεις του οποίου ορίζεται μεταξύ άλλων ότι:

i) η Κοινότητα αναλαμβάνει δράσεις οικονομικής, χρηματοοικονομικής και τεχνικής συνεργασίας με τρίτες

χώρες, που συμπληρώνουν εκείνες που υλοποιούνται από τα Κράτη - Μέλη. Στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Κοινότητα και τα Κράτη - Μέλη συνεργάζονται με τις τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς,

ii) Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα για τις συμφωνίες σύνδεσης καθώς και για τις συμφωνίες, οι οποίες θα συναφθούν με τα υποψήφια προς ένταξη στην Ένωση Κράτη.

10. Αυξάνονται κατά τριάντα δύο (32) τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ανέρχονται συνολικά σε επτακόσια τριάντα δύο (732). Ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξάνεται προσωρινά, σύμφωνα με την παρ. 4 του Πρωτοκόλλου για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην περίπτωση έναρξης ισχύος Συνθηκών προσχώρησης, μετά την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου που καθορίζει τη διόρθωση του αριθμού των εκλεγόμενων αντιπροσώπων.

11. Οι κανόνες ή οι όροι, που αναφέρονται στο φορολογικό καθεστώς των μελών ή των πρώην μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και θεσπίζονται απ' αυτό με έγκριση του Συμβουλίου, υπάγονται στην ομοφωνία στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

12. Προβλέπεται ότι το Συμβούλιο καθορίζει: i) το καθεστώς των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ιδίως τους κανόνες για τη χρηματοδότησή τους, ii) τις αποδοχές, αποζημιώσεις και συντάξεις των μελών και του γραμματέα του Πρωτοδικείου.

13. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται πλέον από το Συμβούλιο, που συνέρχεται σε επίπεδο Αρχηγών Κρατών ή Κυβερνήσεων και αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Ομοίως εγκρίνεται και ο κατάλογος των προσωπικοτήτων που διορίζονται μέλη της Επιτροπής.

14. Ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας της Επιτροπής και κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της.

15. Παρέχεται η δυνατότητα προσάρτησης στο Πρωτοδικείο δικαιοδοτικών τμημάτων, που ασκούν δικαιοδοτικές αρμοδιότητες σε συγκεκριμένους τομείς.

16. Τροποποιείται η συγκρότηση του Δικαστηρίου, το οποίο αποτελείται από έναν δικαστή ανά Κράτος - Μέλος και ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας του.

17. Παρέχεται η δυνατότητα στο Δικαστήριο να αυξάνει τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων.

18. Ορίζεται ότι το Πρωτοδικείο περιλαμβάνει έναν (1) τουλάχιστον δικαστή ανά Κράτος - Μέλος και είναι δυνατόν να επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.

19.α. Ρυθμίζονται θέματα αρμοδιοτήτων του Πρωτοδικείου, οι αποφάσεις του οποίου υπόκεινται σε ανáιρεση ενώπιον του δικαστηρίου, που περιορίζεται σε νομικά ζητήματα.

β. Προβλέπεται ότι οι αποφάσεις του Πρωτοδικείου επί προδικαστικών θεμάτων είναι δυνατόν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του Κοινοτικού Δικαίου.

20. Προστίθεται άρθρο 225α και παρέχεται η δυνατότητα στο Συμβούλιο να συνιστά δικαιοδοτικά τμήματα για την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό ορισμένων κατηγοριών προσφυγών, που ασκούνται σε συγκεκριμένους τομείς. Τα μέλη των τμημάτων αυτών επιλέγονται μεταξύ προσώπων που διαθέτουν ικανότητα άσκησης δικαστικών καθηκόντων και παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας.

21. Προβλέπεται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από έναν (1) υπήκοο κάθε Κράτους - Μέλους.

22. Στη δήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβεια των λογαριασμών και η νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται και ειδικές εκτιμήσεις για κάθε σημαντικό τομέα της κοινοτικής δραστηριότητας.

23.α. Παρέχεται η δυνατότητα στο Ελεγκτικό Συνέδριο να συνιστά Τμήματα για την έγκριση ορισμένων κατηγοριών εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεων.

β. Ορίζεται ότι ο αριθμός των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών δεν θα υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα (350) και προβλέπεται ο τρόπος διορισμού αυτών.

24. Προβλέπεται ότι και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να ασκεί προσφυγές ενώπιον του Δικαστηρίου για συγκεκριμένες περιπτώσεις και να ζητά την προηγούμενη γνωμοδότηση αυτού, περί του εάν μελετώμενη συμφωνία συμβιβάζεται με τις διατάξεις της Συνθήκης.

(άρθρο 2)

Γ) ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ

Οι ανωτέρω Συνθήκες τροποποιούνται αναλόγως προς τις προαναφερόμενες ρυθμίσεις, όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή, το Δικαστήριο, το Πρωτοδικείο, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, όπου τα όργανα αυτά αναφέρονται.

(άρθρα 3,4)

Δ) ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (Ε.Σ.Κ.Τ.) ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Παρέχεται η δυνατότητα τροποποίησης από το Συμβούλιο του άρθρου 10.2, που ρυθμίζει θέματα ψηφοφορίας των μελών του Δ.Σ. του Ε.Σ.Κ.Τ..

Το Συμβούλιο, που συνέρχεται προς τούτο σε επίπεδο Αρχηγών Κρατών ή Κυβερνήσεων, αποφασίζει ομόφωνα και συνιστά στα Κράτη - Μέλη να υιοθετήσουν τις τροποποιήσεις αυτές. Κάθε σύσταση της ΕΚΤ, βάσει της ρύθμισης αυτής, απαιτεί την ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

(άρθρο 5)

Ε) ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΥΛΙΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Τροποποιείται το άρθρο 21 του εν λόγω Πρωτοκόλλου και επεκτείνονται και στα μέλη και τον γραμματέα του Πρωτοδικείου τα προνόμια και οι ασυλίες που παρέχονται στους Δικαστές, τους γενικούς Εισαγγελείς, στο Γραμματέα και στους βοηθούς εισηγητών του Δικαστηρίου, βάσει των άρθρων 12-15 και 18 του Πρωτοκόλλου αυτού, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Πρωτοκόλλου (άρθρο 3), που αφορούν την ετεροδικία των Δικαστών και των γενικών Εισαγγελέων.

(άρθρο 6)

Ιβ. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Περιλαμβάνονται οι καταργούμενες πράξεις (πρω-

τόκολλα) και αποφάσεις της ΕΟΚ και ορίζεται ότι η Συνθήκη συνάπτεται για απεριόριστο χρονικό διάστημα.

(άρθρα 7-11)

2. Ρυθμίζονται θέματα επικύρωσης της κυρούμενης Συνθήκης.

(άρθρο 12 παρ. 1)

ΙΙ. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

Περιλαμβάνονται όλα τα Πρωτόκολλα που εκδόθηκαν από τη διάσκεψη των Αντιπροσώπων των Κυβερνήσεων των Κρατών - Μελών, η οποία συγκλήθηκε στις Βρυξέλλες την 14η Φεβρουαρίου 2000.

Ειδικότερα με τις διατάξεις των ανωτέρω πρωτοκόλλων ορίζονται τα εξής:

Α) ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (Προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων)

1. Καταργείται το Πρωτόκολλο που αναφέρεται στα όργανα και είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

(άρθρο 1)

2. Επανακαθορίζεται από 1.1.2004 και συγκεκριμένα από την έναρξη της κοινοβουλευτικής περιόδου 2004-2009, ο αριθμός των εκλεγόμενων σε κάθε Κράτος - Μέλος αντιπροσώπων για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Για την Ελλάδα ο αριθμός των εκλεγόμενων αντιπροσώπων ορίζεται στους 22 (ήτοι μειώνονται κατά τρεις).

Για την κοινοβουλευτική περίοδο 2004-2009, ο συνολικός αριθμός των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ισούται με το άθροισμα του καθοριζόμενου κατά τα ανωτέρω αριθμού αντιπροσώπων και του αριθμού των αντιπροσώπων των νέων Κρατών - Μελών, που απορρέει από τις Συνθήκες προσχώρησης, οι οποίες θα υπογραφούν μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2004, το αργότερο. Εφόσον ο συνολικός αριθμός των μελών είναι κατώτερος των επτακοσίων τριάντα δύο (732), διορθώνεται ο αριθμός των κατά κράτος εκλεγόμενων αντιπροσώπων έτσι ώστε, ο συνολικός αριθμός τους να προσεγγίζει τους 732, στα πλαίσια όμως του ανώτερου αριθμού αντιπροσώπων που έχουν εκλεγεί για την κοινοβουλευτική περίοδο 1999-2004. Η ίδια διόρθωση θα εφαρμόζεται και στην περίπτωση προσωρινής υπέρβασης του αριθμού (732) των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

(άρθρο 2)

3.α. Επαναπροσδιορίζεται από 1.1.2005 η στάθμιση των ψήφων των μελών στην περίπτωση που το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Η Ελλάδα μετά τη νέα ρύθμιση διαθέτει 12 ψήφους.

β. Επανακαθορίζεται επίσης ο αριθμός των απαιτούμενων ψήφων για τη λήψη αποφάσεων από το Συμβούλιο και ορίζεται ότι, οσάκις λαμβάνεται απόφαση με ειδική πλειοψηφία, κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να ζητήσει να εξακριβωθεί αν τα Κράτη - Μέλη που συγκροτούν την πλειοψηφία αυτή αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 62% του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Στην περίπτωση που δεν πληρούται ο όρος αυτός η απόφαση δε θεσπίζεται. Σχετικές τροποποιήσεις επέρχονται και στα άρθρα 23 παρ. 2 και 34 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όσον αφορά στο κατώτατο όριο της ειδικής πλειοψηφίας ορίζεται ότι αυτό εκφραζόμενο σε ψήφους δεν θα

υπερβαίνει σε κάθε προσχώρηση το κατώτατο όριο που προκύπτει από τον πίνακα της Δήλωσης σχετικά με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που περιέχεται στην Τελική Πράξη της Διάσκεψης, η οποία εξέδωσε τη Συνθήκη της Νίκαιας. (άρθρο 3)

4. Προβλέπεται ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2005 και συγκεκριμένα από την ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων της νέας Επιτροπής, στην Επιτροπή θα μετέχει ένας υπήκοος από κάθε Κράτος - Μέλος. Όταν τα μέλη της Ένωσης αυξηθούν στα είκοσι επτά (27) ο αριθμός των μελών της Επιτροπής θα είναι κατώτερος του αριθμού των Κρατών - Μελών. Τα μέλη της Επιτροπής στην περίπτωση αυτή θα επιλέγονται σε ισότιμη βάση σύμφωνα με μια εκ περιτροπής εναλλαγή που αποφασίζεται από το Συμβούλιο. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής ορίζεται ομόφωνα από το Συμβούλιο. (άρθρο 4)

Β) ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (Προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας)

Εισάγονται οι κατωτέρω νέες ρυθμίσεις:

1. Η μερική ανανέωση των δικαστών και των γενικών Εισαγγελέων που γίνεται ανά τριετία, αφορά εκ περιτροπής οκτώ (8) και επτά (7) δικαστές και τέσσερις (4) γενικούς Εισαγγελείς. (άρθρο 9)

2.α. Το Δικαστήριο συγκροτεί στους κόλπους του Τμήματα αποτελούμενα από τρεις (3) και πέντε (5) δικαστές, οι οποίοι και εκλέγουν τους Προέδρους των Τμημάτων.

β. Ρυθμίζονται θέματα σύνθεσης και λειτουργίας του Τμήματος μείζονος σύνθεσης του Δικαστηρίου.

γ. Ορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες το Δικαστήριο συνέρχεται σε ολομέλεια για την εκδίκαση υποθέσεων. (άρθρο 16)

3. Επανακαθορίζεται ο αριθμός των δικαστών που πρέπει να παρίστανται προκειμένου να είναι έγκυρες οι αποφάσεις του Τμήματος μείζονος συνθέσεως και της ολομέλειας του Δικαστηρίου. (άρθρο 17)

4. Καθορίζεται η διαδικασία άσκησης προσφυγής ενώπιον του δικαστηρίου στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 18 της Συνθήκης ΕΚΑΕ (κατά αποφάσεων της Διαιτητικής Επιτροπής). (άρθρο 22)

5. Ορίζεται ότι το Πρωτοδικείο αποτελείται από δεκαπέντε (15) δικαστές, που μπορούν να ασκούν και καθήκοντα γενικού Εισαγγελέα. Μέλος του Πρωτοδικείου που κλήθηκε να ασκήσει καθήκοντα γενικού Εισαγγελέα δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει στη λήψη απόφασης επί της υπόθεσης αυτής. (άρθρα 48 και 49)

6. Το Πρωτοδικείο συνεδριάζει κατά τμήματα που αποτελούνται από τρεις (3) και πέντε (5) δικαστές. (άρθρο 50)

7. Προσδιορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πρώτος γενικός Εισαγγελέας μπορεί να προτείνει στο Δικαστήριο την επανεξέταση απόφασης του Πρωτοδικείου.

Γ) ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚΑΧ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΧΑΛΥΒΑ (Προσαρτάται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας)

Με τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου αυτού ορίζονται τα

εξής:

1. Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της ΕΚΑΧ, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί στις 23.7.2002 μεταβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Η καθαρή αξία των στοιχείων αυτών, όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό της ΕΚΑΧ της ανωτέρω ημερομηνίας, με την επιφύλαξη κάθε αύξησης ή μείωσης που θα προκύψει ως αποτέλεσμα πράξεων εκκαθάρισης, θεωρείται ως περιουσιακό στοιχείο υπό τον τίτλο «ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση», που προορίζεται για την έρευνα στους τομείς, οι οποίοι σχετίζονται με τη βιομηχανία του άνθρακα και του χάλυβα. Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο αποκαλείται «Πόροι του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα» και τα έσοδά του, που αποκαλούνται «Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα», διατίθενται αποκλειστικά για την έρευνα στους τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα. (άρθρο 1)

2. Όλες οι αναγκαίες για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου διατάξεις (βασικές αρχές, διαδικασίες λήψεως αποφάσεων για την έγκριση πολυετών δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα κ.λπ.) αποφασίζονται ομόφωνα από το Συμβούλιο. (άρθρο 2)

3. Ορίζεται ότι το εν λόγω Πρωτόκολλο εφαρμόζεται από τις 24 Ιουλίου 2002. (άρθρο 4)

Δ) ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 67 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ (Προσαρτάται ομοίως στην Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας)

Προβλέπεται ότι από την 1η Μαΐου 2004 το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία περί της λήψεως μέτρων για την εξασφάλιση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών των διοικήσεων των Κρατών - Μελών στους τομείς των θεωρήσεων, του ασύλου, της μετανάστευσης κ.λπ., στους οποίους αναφέρονται οι διατάξεις του τίτλου IV της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

III. ΔΗΛΩΣΕΙΣ

A) Οι κυριότερες δηλώσεις που υιοθετήθηκαν από την προαναφερόμενη διάσκεψη προβλέπουν τα ακόλουθα:

I) ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ

Στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να καταστεί γρήγορα επιχειρησιακή.

II) ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

1. Επί του άρθρου 10

Υπενθυμίζεται ότι οι σχέσεις μεταξύ των κοινοτικών οργάνων διέπονται από την υποχρέωση πιστής συνεργασίας. Στα πλαίσια της εν λόγω υποχρέωσης και οσάκις κρίνεται αναγκαία η διευκόλυνση εφαρμογής των διατάξεων της Συνθήκης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή μπορούν να συνάπτουν διοργανικές συμφωνίες, οι οποίες δε συμπληρώνουν τις διατάξεις της Συνθήκης και συνάπτονται μόνο κατόπιν συμφωνίας των οργάνων αυτών.

2. Επί του άρθρου 21 εδάφιο τρίτο

Καλούνται τα όργανα και οι οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο αυτό (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Διαμεσολαβητής, όργανα άρθρου 7) να φροντίζουν για την εντός εύλογης προθεσμίας απάντηση σε οποιαδήποτε γραπτή αίτηση πολίτη της Ένωσης.

3. Επί του άρθρου 100

Υπενθυμίζεται ότι οι αποφάσεις για θέματα χρηματοδοτικής ενίσχυσης, που προβλέπονται στο άρθρο αυτό και είναι συμβατές προς τον κανόνα του «no bail – out» (άρθρο 103) πρέπει να συμφωνούν με τις δημοσιονομικές προοπτικές 2000 – 2006 και ιδίως με το άρθρο 11 της Διοργανικής Συμφωνίας της 6ης Μαΐου 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού, καθώς και με τις αντίστοιχες διατάξεις των μελλοντικών διοργανικών συμφωνιών και δημοσιονομικών προοπτικών.

4. Επί του άρθρου 111

Συμφωνείται ότι οι διαδικασίες πρέπει να καθοριστούν κατά τρόπο που να επιτρέπεται σε όλα τα Κράτη - Μέλη της ζώνης Ευρώ να συμμετέχουν πλήρως σε κάθε στάδιο της διαμόρφωσης των κοινοτικών θέσεων σε διεθνές επίπεδο, για τα θέματα που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

5. Επί του άρθρου 137

Οποιαδήποτε δαπάνη που αναλαμβάνεται δυνάμει του άρθρου αυτού θα καταλογίζεται στον τομέα 3 των δημοσιονομικών προοπτικών.

6. Επί του άρθρου 175

Διαδηλώνεται η απόφαση των Συμβαλλόμενων Μερών να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες προκειμένου η Ευρωπαϊκή Ένωση να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος τόσο εντός αυτής, όσο και διεθνώς. Προς τούτο, θα χρησιμοποιηθούν μεταξύ άλλων κίνητρα και μέσα για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

7. Επί του άρθρου 181 Α

Επιβεβαιώνεται ότι οι ενισχύσεις στο ισοζύγιο πληρωμών τρίτων χωρών δεν περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου αυτού.

8. Επί του άρθρου 191

Η χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο από τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για την καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε εθνικό επίπεδο.

9. Επί του άρθρου 225

Καλείται το Δικαστήριο και η Επιτροπή να εκπονήσουν το ταχύτερο σχέδιο απόφασης για τη σύσταση δικαιοδοτικού Τμήματος, αρμόδιου να αποφαινεται πρωτόδικα επί των διαφορών μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους.

III) ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Καλείται το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα Εθνικά όργανα ελέγχου να βελτιώσουν το πλαίσιο και τις συνθήκες της συνεργασίας τους. Προς τούτο ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι δυνατό να συστήσει επιτροπή επαφών με τους προέδρους των Εθνικών οργάνων ελέγχου.

IV) ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η κοινή θέση που θα λάβουν τα Κράτη - Μέλη κατά τις διασκέψεις προσχώρησης, όσον αφορά την κατανομή

εδρών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο, τη σύνθεση της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Περιφερειών θα είναι σύμφωνη με τους παρατιθέμενους Πίνακες για μια Ένωση με είκοσι επτά (27) Κράτη - Μέλη.

Σύμφωνα με τους πίνακες αυτούς η Χώρα μας θα διαθέτει είκοσι δύο (22) έδρες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δώδεκα (12) ψήφους στο Συμβούλιο, δώδεκα (12) μέλη στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και δώδεκα (12) μέλη στην Επιτροπή Περιφερειών.

V) ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Από το έτος 2002 μία σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ανά Προεδρία θα λαμβάνει χώρα στις Βρυξέλλες. Όταν η Ένωση θα περιλαμβάνει δεκαοκτώ (18) μέλη όλες οι σύνοδοι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα λαμβάνουν χώρα στις Βρυξέλλες.

VI) ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Συμφωνείται ότι: i) η περαίωση της Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των Κρατών - Μελών ανοίγει το δρόμο για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπογραμμίζεται ότι, όταν επικυρωθεί η Συνθήκη της Νίκαιας, η Ένωση θα έχει ολοκληρώσει τις θεσμικές μεταβολές που απαιτούνται για την προσχώρηση νέων Κρατών - Μελών. Προς τούτο προβλέπεται η διεξαγωγή ευρείας συζήτησης στην οποία θα συμμετάσχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι (εκπρόσωποι των εθνικών κοινοβουλίων και όλοι όσοι απηχούν στην κοινή γνώμη).

ii) Θα συγκληθεί νέα Διάσκεψη των αντιπροσώπων των Κυβερνήσεων των Κρατών - Μελών το 2004, μετά την ολοκλήρωση των οριζόμενων προπαρασκευαστικών εργασιών. Η Διάσκεψη αυτή θα εξετάσει συγκεκριμένα θέματα προκειμένου να επιφέρει σχετικές μεταβολές στις Συνθήκες. Στην εν λόγω Διάσκεψη θα κληθούν να συμμετάσχουν τα υποψήφια προς ένταξη Κράτη που θα έχουν ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, ενώ τα υποψήφια Κράτη που δεν θα έχουν ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις αυτές θα κληθούν να συμμετάσχουν ως παρατηρητές.

Β) Παρατίθενται και οι δηλώσεις τις οποίες η Διάσκεψη έλαβε υπό Σημείωση, στις οποίες περιλαμβάνεται και η δήλωση της Χώρας μας, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας που αναφέρει ότι η συμφωνία των Χωρών αυτών για το τρίτο εδάφιο του άρθρου 161 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, υπό την αίρεση ότι ο όρος «πολυετείς» που αναφέρεται στις διατάξεις αυτές σημαίνει ότι οι δημοσιονομικές προοπτικές που ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2007 και η σχετική διοργανική συμφωνία έχουν την ίδια διάρκεια με εκείνη των σημερινών δημοσιονομικών προοπτικών.

Β. Με το άρθρο δεύτερο του νομοσχεδίου σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. 2 της κυρούμενης Συνθήκης, ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του υπό ψήφιση νόμου και της Συνθήκης αυτής.

Γ. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται επί του Κρατικού Προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη από τη συμμετοχή των δύο (2) αντιπροσώπων της Χώρας μας - μελών της ιδρυόμενης συμ-

βουλευτικής επιτροπής κοινωνικής προστασίας, στις συνεδριάσεις του οργάνου αυτού. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από το βαθμό των αντιπροσώπων, τη χώρα στην οποία θα συνεδριάζει η ανωτέρω επιτροπή και τις ημέρες των συνεδριάσεων. (άρθρο 2 παρ. 11)

2. Δαπάνη κατά τα έτη 2002-2003, από τη συμμετοχή Ελλήνων εκπροσώπων στις συζητήσεις για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις προετοιμασίες για τη Διακυβερνητική του 2004 (Δήλωση με αριθμό 23 σχετικά με το μέλλον της Ένωσης, παρ. 3).

3. Εφάπαξ δαπάνη κατά το έτος 2004 από τη συμμετοχή της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στις εργασίες της Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των Κρατών - Μελών, που θα συνέλθει για την εξέταση των συγκεκριμένων θεμάτων (Δήλωση με αριθμό 23 σχετικά με το μέλλον της Ένωσης, παρ. 7).

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από το έτος 2002, εξ αιτίας της πραγματοποίησης μιας συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ανά Προεδρία, στις Βρυξέλλες και από τη χρονική περίοδο που η Ένωση θα έχει δέκα οκτώ (18) μέλη, εξαιτίας της πραγματοποίησης όλων των συνόδων του Συμβουλίου στην πόλη αυτή, στην περίπτωση που τα καταβαλλόμενα έξοδα συμμετοχής Ελλήνων αντιπροσώπων στο Συμβούλιο βάσει των υφιστάμενων δεδομένων υπολείπονται εκείνων που θα προκύψουν από τη νέα ρύθμιση. Στην αντίθετη περίπτωση θα προκληθεί σχετική αποτροπή δαπάνης (Δήλωση με αριθμό 22 σχετικά με τον τόπο συνόδου των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων).

5. Ενδεχόμενη δαπάνη σημαντικού ύψους από τυχόν συμμετοχή της Χώρας μας σε ενισχυμένη συνεργασία Κρατών - Μελών και από την καταβολή της αναλογίας των εξόδων (πλην των διοικητικών εξόδων των οργάνων) που απορρέουν από τη συνεργασία αυτή, πλην της περίπτωσης που το Συμβούλιο αποφασίζει διαφορετικά. (άρθρο 1 παρ. 13)

6. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων μικρού ύψους από τη χορήγηση φορολογικών απαλλαγών στους Έλληνες, που τυχόν ορίζονται μέλη ή και γραμματέας του Πρωτοδικείου, λόγω επέκτασης και σ' αυτούς των προνομίων που απολαμβάνουν οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. (άρθρο 6)

7. Ετήσια αποτροπή δαπάνης από το έτος 2004 και εξής εξαιτίας της μείωσης κατά τρεις (3) των εκλεγμένων στη Χώρα μας αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Ευρωβουλευτών) και την ως εκ τούτου μη καταβολή μηνιαίας αποζημίωσης για οδοιπορικά έξοδα και υπερωριακής αποζημίωσης και αποζημίωσης για νυκτερινή εργασία και για εργασία κατά τις Κυριακές και τις εξαιρέσιμες ημέρες στους υπαλλήλους, που διατίθενται για τη γραμματειακή τους εξυπηρέτηση (άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

8. Ετήσια αποτροπή δαπάνης από τη μη καταβολή μισθοδοσίας σε τρεις (3) δικαστές που διορίζονται μέλη του Δικαστηρίου, του Πρωτοδικείου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου και εφόσον ήδη δεν έχουν οριστεί μέχρι σήμερα μέλη των δικαστηρίων αυτών.

(άρθρα 2 παρ. 27, 30 και 36)

9. Ενδεχόμενη ετήσια αποτροπή δαπάνης, μετά την αύξηση των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα είκοσι επτά (27), στην περίπτωση μη επιλογής, ως μέλους της Επιτροπής, Έλληνα υπηκόου και την ως εκ τούτου μη καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης και αποζημίωσης για

νυκτερινή εργασία και εργασία κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες στους υπαλλήλους που διατίθενται για τη γραμματειακή υποστήριξη του Έλληνα Επιτρόπου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2002

Ο Γενικός Διευθυντής

Δημήτριος Σκούφης